

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE

Stowarzyszenia Edukacji Kulturalnej WIDOK

za rok 2024

Działalność ogólna

W 2024 roku Stowarzyszenie Widok realizowało projekty dotyczące dziedzictwa kulturowego i edukacji nieformalnej, co wpisuje się w jego cele statutowe. Kontynuowano fotograficzne kwerendy archiwalne w Nowej Zelandii oraz działania na rzecz włączania w obieg kultury osób z grup marginalizowanych (głównie dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym).

Stowarzyszenie nadal współpracowało z Fundacją Dom przy rejestracji pamiątek i tkanin oraz integracji środowiska byłych pracowników Białostockiego Zakładu Przemysłu Bawełnianego FASTY.

W czerwcu 2024r. zestaw zdjęć Bolesława Augustisa, będący w zasobach Stowarzyszenia WIDOK, zainaugurował działanie fotoplastykonu przy Muzeum Wojska w Białymstoku.

Podcast dotyczący archiwistyki społecznej z udziałem Urszuli i Grzegorza Dąbrowskich rozpoczął na antenie radiowej Trójki cykl pt. „Mikrohistorie” (https://bit.ly/Trójka_Mikrohistorie).

Archiwalne zdjęcia Jerzego Kostko, spopularyzowane przez Widok, zostały wykorzystane na wystawie „Trzech Kostków” w Miejskim Ośrodku Kultury, Sportu i Rekreacji w Kleszczelach.

Członkini Stowarzyszenia Aneta Prymaka-Oniszk zdobyła nagrodę Marszałka Województwa za książkę „Kamienie musiały polecieć. Wymazywana historia Podlasia” oraz nagrodę czytelników w konkursie Grand Press.

Członkinie Stowarzyszenia brały udział w szkoleniach programu Erasmus.

Magdalena Godlewska-Siwerska w dniach 21 - 25.10.2024r. uczestniczyła w kursie „Szkolenie z facylitacji dialogu wg metody Nansen Centre for Peace and Dialogue z Norwegii”, prowadzonym przez Christiane Seehausen z Centrum Nansena oraz Agatę Urbanik z Pogotowia Facilitacyjnego. Szkolenie zostało zorganizowane w ramach programu Aktywni Obywatele Fundusz Krajowy.

Najważniejsze działania/projekty SEK WIDOK w 2024r. to:

1.

Polacy w Nowej Zelandii – kwerenda, digitalizacja i udostępnienie prywatnych archiwów

Program:

Narodowy Instytut Polskiego Dziedzictwa Kulturowego za Granicą POLONIKA

Czas trwania: 1.06 - 16.11.2024r.

Koordynatorka: Urszula Dąbrowska

Na przełomie października i listopada siedmioosobowa grupa wolontariuszy i wolontariuszek (4 osoby z Polski – z Widoku i Muzeum Pamięci Sybiru – oraz 3 z Nowej Zelandii) przeprowadziła kwerendy i rozmowy z przedstawicielami Polonii w trzech największych miastach kraju. Celem była ochrona i upowszechnianie polskiego dziedzictwa (głównie fotograficznego) w Nowej Zelandii. Zespół zdigitalizował 700 dokumentów ikonograficznych – m.in. z archiwum rodzin Popławskich i Michalików z Wyspy Południowej, Tomaszaków/Skwarek z Auckland oraz kolekcję Domu Polskiego z Wellington. Powstały trzy wideowywiady z opiekunami zbiorów. Zdigitalizowane materiały są dostępne na stronie: <https://albom.pl>.

Dodatkowo zaprezentowano w Auckland nieznane zdjęcia Bolesława Augustisa oraz książkę Muzeum Pamięci Sybiru „Największa rodzina świata”. Projekt zakończył się udziałem zespołu w obchodach 80. rocznicy przyjęcia przez Nową Zelandię polskich sierot z sowieckich łagrow, zwanych „dziećmi z Pahiatu”.

2.

„Jestem, bo jesteś. Podaj dalej” w ramach Program Aktywni Obywatele Fundacji im. S. Batorego

Czas trwania projektu: 14.02 - 30.04.2024r.

Koordynatorka: Magdalena Godlewska-Siwerska

Projekt stanowił kontynuację działań z poprzednich lat (zadania „Jestem bo jesteś”). Jego celem było przeciwdziałanie problemowi wykluczenia dzieci i młodzieży z miejscowości oddalonych od dużych centrów kulturowych.

W ramach projektu odbyły się następujące działania:

– cztery spotkania w 4 gminach (w Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu w Kuźnicy Białostockiej, Gminnym Centrum Kultury w Gródku, szkole w Krynkach, Gminnym Ośrodku Kultury w Dubiczach Cerkiewnych) z miejscowymi liderami i aktywistkami (m.in. samorządowcami, nauczycielami i nauczycielkami, pracownikami i pracowniczkami ośrodków kultury i bibliotek, szkolnymi psychologami i psycholożkami), mającymi wpływ na edukację dzieci i młodzieży.

– dwa warsztaty na temat pracy w trudnym środowisku- prowadzenie Katarzyna Łotowska oraz pracy z dziećmi doświadczonymi trudną sytuacją środowiskową - prowadzenie Elżbieta Dallemura

– wystawa zdjęć dokumentujących projekt "Jestem, bo Jesteś" prezentowana od 16.03 do 17.04.2024r. w Galerii Nowe Skrzydło na Wydziale Nauk o Edukacji Uniwersytetu w Białymstoku. Wystawa składała się z 12-tu plansz (zaprojektowanych przez Katarzynę Zabłocką) zawierających dokumentację fotograficzną projektu (autorstwa mentorów i podopiecznych) oraz teksty- komentarze Anety Prymaki (mentorki w projekcie, pisarki i dokumentalistki).

– dwa panele dyskusyjne - 16.03 oraz 9.04.2024r. – uczestniczyli w nich studenci i studentki studiów dziennych i zaocznych kierunków: Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza, Pedagogika, Resocjalizacyjna oraz Pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna. Z grona wykładowców byli obecni dziekan – prof. Mirosław Sobecki, prodziekan prof. Alicja Korzeniecka- Bondar, poza tym wykładowcy sztuki: prof. Paweł Chomczyk, prof. Anna Moniuszko, prof. Marzanna Morozewicz oraz dr Lidia Dakowicz, dr Dorota Świdzińska, dr Dorota Misiejuk, dr Anna Józefowicz i Agnieszka Panas.

– dwudniowe warsztaty/ szkolenie w Białymstoku dla osób wcześniej uczestniczących w spotkaniach organizowanych w gminach (12 h szkolenia + wizyty studyjne w instytucjach: Podlaska Opera i Filharmonia, Białostocki Teatr Lalek, Galeria im. Sleńdzińskich, Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia, Wydział Biologii i Chemii Uniwersytetu w Białymstoku); Uczestniczyło 12 osób (z Kuźnicy Białostockiej, Gródka, Krynek, Dubicz Cerkiewnych oraz Dobrzyniewa Dużego, Knyszyna i Szudziałowa).

Łącznie w spotkaniach, warsztatach, wernisażu, oprowadzaniu i panelach wzięło udział ponad 230 osób. Ze strony SEK WIDOK w działania projektowe zaangażowane były: Magdalena Godlewska-Siwerska, Urszula Dąbrowska, Marzanna Morozewicz, Miłka Malzahn, Aneta Prymaka, Katarzyna Zabłocka, Katarzyna Łotowska. Wizyty studyjne w instytucjach kultury i na Wydziale Biologii i Chemii prowadziła Magdalena Godlewska-Siwerska. Poza zwiedzaniem zbiorów i zwiedzaniem obiektów, było to spotkanie robocze służące "przetarciu szlaku" i pokazaniu potencjału tych instytucji dla edukacji nieformalnej.

3.

Półkolonie ZIELONY ŚWIAT realizowane w ramach odpłatnej działalności statutowej Stowarzyszenia Widok

Czas trwania projektu: 1.07 - 23.08.2024r.

Koordynatorka: Małgorzata Sadłowska-Suprun

W wakacje 2024 roku Stowarzyszenie Widok zorganizowało w Uniwersyteckim Centrum Kultury przy ul. K. Ciołkowskiego 1 N w Białymstoku 6 tygodniowych turnusów półkolonijnych z pełnym wyżywieniem. Wzięło w nich udział ponad 140 dzieci w wieku od 6 do 12 lat. Program półkolonii nastawiony był na edukację ekologiczną prowadzoną metodą zabawy. Dzieci mogły korzystać z zajęć w laboratoriach oraz w plenerze otaczającym kampus UwB. Opiekę nad uczestnikami i uczestniczkami sprawowała doświadczona kadra oraz dodatkowi instruktorzy.

4.

Udział w projekcie Fundacji DOM „Fasty moje życie” dofinansowanego ze środków RZĄDOWEGO PROGRAMU FUNDUSZ INICJATYW OBYWATELSKICH NA LATA 2021-2030 NOWEFIO – EDYCJA 2023 – PRIORYTETY 2-4 oraz projektu „Fasty. Kolejne historie II” dofinansowanego z budżetu Miasta Białystok. SEK WIDOK brał udział w nich jako partner.

Zakres działań:

- Realizacja wywiadów z byłymi pracownikami Fastów
- Stworzenie i wdrożenie strony: <https://fasty.fd.org.pl>
- Warsztaty artystyczne i dokumentalne
- Digitalizacja i opis artefaktów (40 metryczek flagowych tkanin)
- Organizacja Balu FAST „Baja Bongo” – 3 września 2024r. (udział ok. 200 osób)

Od 2019 r. Fundacja Dom i SEK WIDOK zrealizowały wspólnie 8 projektów o Fastach. Efekty: ponad 2000 zarchiwizowanych próbników tkanin, kilkaset zdigitalizowanych zdjęć, wystawa.

Zespół projektowy:

- Anna Skorko – koordynacja
- Ewa Chacianowska – grafika, warsztaty
- Katarzyna Łotowska – warsztaty, integracja
- Urszula Dąbrowska – opisy, metryczki
- Grzegorz Dąbrowski – digitalizacja
- Magdalena Godlewska-Siwerska – zbiory, wystawa

